

Blomstedt & Mozarts 41.

DR
Symfoni
Orkestret

DR Symfoniorkestret

Koncertmester: Soo-Jin Hong

Herbert Blomstedt

Dirigent

Francesco Piemontesi

Klaver

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Klaverkoncert nr. 4, G-dur, opus 58 (1808)

I – Allegro moderato

II – Andante con moto

III – Rondo. Vivace

🕒 ca. 36'

Pause (30') ca. kl. 20.10/14.40

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-91)

Symfoni nr. 41, 'Jupiter', C-dur, KV 551 (1788)

I – Allegro vivace

II – Andante cantabile

III – Menuetto: Allegretto

IV – Molto allegro

🕒 ca. 33'

DR Koncerthuset

Koncertsalen

Torsdag 16. november 2023

kl. 19.30

Lørdag 18. november 2023

kl. 14.00

Torsdagskoncerten sendes direkte i P2 Koncerten, genudsendes søndag kl. 12.15 og kan også høres i DR Lyd.

MØD MUSIKKEN

kl. 18.30/13.00 i

koncertsalen

med Celine Haastrup

FOTO: AGNETE SCHLICHTKRULL

Den svenske dirigent **Herbert Blomstedt** er æresdirigent for DR Symfoniorkestret, og fra 1967 til 1977 var han orkestrets chefdirigent. Ingen anden har så langvarig en forbindelse til DR Symfoniorkestret som Blomstedt, der i sommer fyldte 96 år – og stadig er i fuld aktivitet på allerhøjeste niveau! I koncertsæsonen 2023-24 dirigerer han bl.a. Wiener Filharmonikerne, Berliner Filharmonikerne og Chicago Symfoniorkester.

I sin enestående karriere har Blomstedt været chefdirigent for nogle af verdens bedste orkestre, bl.a. Dresdens Statskapel, San Francisco Symfonikerne og Gewandhausorkestret i Leipzig. Han modtog i 2016 Léonie Sonnings Musikpris her i Koncerthuset. "Humanisten Herbert Blomstedts store indsats har været at kæmpe mod det uændelige og for musikens indre, blivende værdier", lød det i motivationen.

Den schweiziske pianist **Francesco Piemontesi**, født 1983, er en hyppig gæst hos DR Symfoniorkestret. Han er en lysende begavet musiker med en krystallklar teknik, som han bruger med meget idealistisk formål. Han siger ligeud: "Jeg ønsker ikke at underholde, men vil give tilhørerne mulighed for at tage del i musikkenes dybe dimensioner."

Francesco Piemontesi har optrådt med mange af verdens bedste orkestre og givet solokoncerter i bl.a. Musikverein i Wien og Carnegie Hall i New York. Blandt hans yndlingskomponister er klassikerne Mozart, Beethoven og Schubert, men han har også et tæt forhold til musikken af Liszt. På sit nye album spiller han Liszts djævlelske Transcendentale etuder.

Han bor i Berlin, men holder forbindelsen til Schweiz ved lige som kunstnerisk leder af musikfestivalen Settimane Musicali i Ascona.

FOTO: MARCO BOROGRÈVE

FOTO: PER MORTEN ABRAHAMSEN

Lige siden DR blev grundlagt i 1925, har **DR Symfoniorkestret** bragt den symfoniske musik ud til publikum, lyttere og seere i hele landet. Samtidig er orkestret blevet en vigtig repræsentant for dansk musik i udlandet gennem turnéer og medieproduktioner, som har vundet international genklang.

DR Symfoniorkestrets chefdirigent har siden 2016 været italienske Fabio Luisi, som bl.a. har stået i spidsen for højt profilerede turnéer til Kina, Japan og USA. Det er også Luisi, der dirigerer DR Symfoniorkestrets indspilning af Nielsens symfonier og koncerter (Deutsche Grammophon), hvor albummet med 4. og 5. symfoni har fået prestigefyldt hæder som både 'Årets orkesterudgivelse' og selve hovedprisen 'Årets indspilning' ved Gramophone Awards 2023 i London – musikens svar på filmverdenens Oscars. Næste store projekt for orkestret og Fabio Luisi er indspilningen af Alexander Skrjabin's orkesterværker, også for Deutsche Grammophon.

DR Symfoniorkestret har altid været tæt forbundet med den danske musik, men orkestret favner samtidig hele det rige, symfoniske repertoire fra forskellige klassiske og romantiske traditioner op til vores egen tid.

Som medieorkester spiller DR Symfoniorkestret ikke bare for de 100.000 koncertgæster, som hver sæson oplever orkestret live i DR Koncerthuset eller på turné. Mere end 500.000 lyttere og seere følger orkestrets klassiske koncerter på radio, tv og internet, og millioner lytter med, når koncerterne transmitteres internationalt.

Ud over det klassiske repertoire har DR Symfoniorkestret i disse år stor succes med at spille soundtracks fra film og computerspil. Over 340 millioner seere har set videoer fra orkestrets soundtrack-koncerter på sociale medier, og DR Koncerthuset har en af Danmarks største YouTube-kanaler med 800.000 faste følgere.

Beethoven & Mozart

Ludwig van Beethoven: Klaverkoncert nr. 4

Beethoven var i sin samtid berømt som både pianist og komponist, og han må have været en helt forrygende musiker, i hvert fald i sine yngre dage. Desværre begyndte han så tidligt som i 30-års alderen at miste sin hørelse, og efterhånden blev hans klaverspil mere hektisk og desperat. Da hans døvhed var blevet næsten total, måtte han give helt op. Sidste gang, Beethoven optrådte som klaversolist, var da han uropførte sin 4. klaverkoncert. Han var 38 år gammel.

I Beethovens **Klaverkoncert nr. 4** er han på toppen af sin genialitet og præsenterer sine idéer med et suverænt overskud. Tag bare indledningen, hvor klaveret på listefødder sætter musikken i gang helt alene. Aldrig før havde man hørt en klaverkoncert begynde sådan, ganske diskret. "Pianisten lægger sit visitkort", som komponisten Richard Strauss senere beskrev det.

Med denne sarte poesi som indledning bliver førstesatsen lige fra begyndelsen en lyrisk dialog mellem klaver og orkester. Umiddelbart har parterne svært ved at begynde dialogen, for orkestrets første 'svar' på klaverets oplæg kommer i en forkert toneart! Men gradvist opbygges en ligeværdig balance og en fælles søgen i musikken.

Klaverkoncert nr. 4 er nyskabende på mange måder, også rent teknisk. Beethoven angiver bl.a. for første gang, hvordan klaverets pedaler, der var en ny opfindelse dengang, skal bruges.

Andensatsen er også en dialog, denne gang mellem to uforenelige modsætninger, der faktisk ikke samles på noget tidspunkt i satsen. Solisten er den tilbageholdende, indadvendte part, mens orkestret er udfarende og truende. Satsen er kort, og alligevel rummer den en gevaldig mystik. Der er så stor dybde i musikkens retorik, at mange lyttere har funderet over hvilken symbolik, den udtrykker. Et af forslagene er, at satsen symboliserer Bibelens fortælling om David, der med sin skønne sang beroliger den sortsynede kong Saul. Eller måske den græske myte om Orfeus, der i dødsriget formilder de rasende furier. Altså en fortælling om kunstens helbredende kræfter. Men det er nok slet ikke noget så konkret, der foregår i denne spaltede musik på dens nærmest underbevidste plan.

Virkelig elegant og underfundigt glider andensatsens mysterium og langsomme mol-musik over i finalen, hvor

vi vender tilbage til lys dur. Igen er rollerne og retorikken helt nytænkt. Strygerne spiller ganske tyst et iørefaldende tema, som klaveret besvarer på herlig underspillet vis. Først efter en vittig ping-pong dialog retter musikken sig ind, så begge parter i koncerten sætter mål mod afslutningen. Og det bliver ikke bare en kraftig, ensidig fest-finale, men en forening af alle de inspirerende tanker, Beethoven vil give os.

Da Beethoven i 1808 spillede klaverkoncerten for første gang, gik denne filosofiske søgen hen over hovedet på publikum. Først i 1836, flere år efter Beethovens død, blev den 4. klaverkoncert taget op igen. Det var den unge komponist, dirigent og pianist Felix Mendelssohn, der samlede guldet op og gav klaverkoncerten en genfødsel. En af hans komponistkolleger, Robert Schumann, var til stede den aften og fortalte, at han næsten ikke kunne trække vejret, da han hørte denne fantastiske musik for allerførste gang.

Wolfgang Amadeus Mozart: Symfoni nr. 41

I sommeren 1788 satte Mozart sig ned og skrev på kort tid tre symfonier. Ingen kender anledningen, der fik ham til det.

At skrive symfonier var ikke noget, Mozart havde gjort i et par år. Det var heller ikke fordi, han var inde i en særlig opmuntret fase, for samme sommer døde hans lille datter Theresia, bare seks måneder gammel. Men noget har altså fået Mozart til at koncentrere sig om at skrive tre nye og helt forskellige symfonier i løbet af få uger. Endda de vel nok bedste symfonier, han nogensinde skrev.

Den sidste af de tre, **Symfoni nr. 41**, senere kaldet Jupiter-symfonien, er ikke bare hans sidste symfoni overhovedet, den er også et højdepunkt fra hele hans liv. Den er fuldstændig pakket med indfald og genialiteter, som ingen anden komponist kunne have skabt. Samtidig er musikken håndteret med den mest overlegne elegance. Det virker så klart, men er gjort med den allerstørste kunst.

I symfonien leger Mozart med musikkens elementer, og under den behagelige overflade foregår der alverdens spidsfindigheder.

Allerede i de første takter skifter han brat mellem to helt modsatrettede motiver: en pompøs fanfare med trompeter og pauker og straks efter en indsmigrende violinfigur. Lidt efter kommer satsens sidetema, der er temmelig flirtende, inden vi ledes tilbage til begyndelsens pompøse stil. Som et fjerde tema i symfoniens første minutter citerer Mozart en

komisk arie, han selv havde skrevet tidligere samme år, Un bacio di mano (Et kys på hånden).

Den slags helt sammensatte elementer gør satsen til en opvisning i, hvor mange modsætninger, Mozart kunne putte ind i datidens ellers så formaliserede musikstil. Og alligevel synes man som lytter, at man hele tiden bliver strøget blidt med hårene.

"Kunst er at skjule kunsten" hedder det med et antikt ord-sprog, og det paradoks er Mozarts musik et udtryk for – ikke mindst Jupiter-symfonien. Man kan som tilhører frydes ved den skønne overflade, men man kan også dykke ned og frydes ved de superraffinerede detaljer og den overlegne konstruktion, Mozart bruger som fundamentet for den behagelige overflade.

Andensatsen tager os igen et nyt sted hen. Musikken virker meget introvert, som om vi hele tiden kommer til nye dybder i eftertankerne. Men det er især den brillante 4. sats, der får symfonien til at leve op til navnet på den øverste gud i romersk mytologi, Jupiter. Indenfor rammerne af en kvik finale – hvad publikum dengang forventede – jonglerer Mozart suverænt med musikkens temaer, selv om de også her er af helt forskellig karakter. Han var en mester til kontrapunkt, altså den lærde, gamle teknik med at kombinere flere temaer samtidig. Og i denne sats fletter han alle temaerne sammen så fantasifuldt, at det virker som om, det er selve musikkens ubegrænsede liv, han fejrer.

Der er ikke meget musik, der med så stor lethed håndterer så kompleks teknik på en så opløftende måde. Den østrigske dirigent Kurt Pahlen formulerede det med disse smukke ord: "Her viser Mozart sig som en Gud, der skaber stjernebilleder i verdensrummets uendelighed og forbinder dem med hinanden."

Jens Cornelius

Torsdagskoncerten på P2 & i DR Lyd

FOTO: PER MORTEN ABRAHAMSEN

Ved hver eneste Torsdagskoncert med DR Symfoniorkestret gemmer der sig en P2-vært blandt publikum i Koncertsalen. Han eller hun taler dæmpet i mikrofonen fra sin plads på 1. balkon, men stemmen når ud til over 100.000 lyttere, der følger koncerten ved højttalerne.

FOTO: AGNETE SCHLICHTKRULL

FOTO: AGNETE SCHLICHTKRULL

Samtidig står en reporter klar i kulissen for at fange kunstnerne lige før eller efter de indtager scenen, så lytterne mærker den særlige koncertstemning og kommer helt tæt på de medvirkende.

Hør Torsdagskoncerten direkte i P2 Koncerten eller når det passer dig i DR Lyd

Du kan også finde koncerter med DR Symfoniorkestret på DRTV

DR Symfoniorkestret

Violin 1

Soo-Jin Hong
Bartosz Skibinski
Jan Leif Rohard
Kern Westerberg
Johannes S e Hansen
Anders Fog-Nielsen
Helle Hanskov Palm
Per Friman
Sarah Jillian McClelland
Sabine Bretschneider-Jochumsen
Sophia B ek
Trine Yang M ller
Runi B ek
Patricia Mia Andersen
Monika Malmquist Egholm
Anja Zelianodjevo
Peter Andreas Nielsen
Johan Amandus Lind
Harriet Wheeler

Violin 2

Teresa La Cour
Gunvor Sihm
Bodil Kuhlmann
Julie Meile
Line Marie Most
Marianne Bindel
Morten Kj er Dulong
Anne Marie Kj erulff
Andrea Rebekka Alsted
Stanislav Igorevich Zakrjevski
Benedikte Pontoppidan Thyssen
Ida Balslev

Austin Lee Hansen
Erik-Theodor Danciu
Borb ala Brezovszky

Bratsch

Michael Andreas Grolid
Albin Uusij rvi
Dmitri Golovanov
Gunnar Lychou
Kristian Scharff Fogh
Katrine Reinhold Bundgaard
Stine Hasbirk Brandt
Katarzyna Bugala
Alexander Butz
Magda Stevensson
Einar Kyvik Bauge

Cello

Soo-Kyung Hong
Henrik Dam Thomsen
Birgitte  land
Johan Krarup
Peter Morrison
Louisa Schwab
Chul-Geun Park
Cansin Kara
Hyazinthia Andrej

Bas

Joel Gonzalez
Nicholas Franco
Ditlev Damkj er
Thoralf Strandli Pedersen

Fl jte

Ulla Miilmann

Obo

Theophile Pierre Florent Hartz
Sven Buller

Klarinet

Johnny Teyssier
S ren Elbo

Fagot

Audun Halvorsen
Sebastian Stevensson
Archie Auger

Horn

Aurora S eterhaug Bye
Jakob Arnholtz

Trompet

Michael Frank M ller
L szl  Moln r

Pauker

Nicola Carrara

Med forbehold for  ndringer. Se opdateret musikerliste i foyeren p  koncertdagen

28. MARTS KL. 19.30
KONCERTSALEN

Matthæuspassionen

Dirigent: Ludovic Morlot

Solister: Johanna Nylund, sopran & Alessandro Fischer, tenor

Komponisten Bent Sørensen har skabt en ny Matthæuspassion for kor, solister og orkester. Det er blevet et personligt værk om livet og kærligheden, hvor Bibelens fortælling er sat sammen med digte fra 1900-tallet. Denne danske førsteopførelse i Koncertsalen er en af årets vigtigste musikbegivenheder.

Læs mere og køb billetter på drkoncerthuset.dk

DR
Symfoni
Orkestret

DR
Vokal
Ensemblet

20. APRIL KL. 18.30
KONCERTSALEN

Malko Konkurrencen 2024

DR Symfoniorkestrets internationale Malko Konkurrence samler de bedste unge dirigenter fra hele verden i DR Koncerthuset. Ved denne finalekoncert dyster de tre finalister mod hinanden i musik af Brahms og Nielsen, og en af dem får overrakt den eftertragtede førstepris af juryformand Fabio Luisi.

Læs mere og køb billetter på drkoncerthuset.dk

DR
Symfoni
Orkestret

DR's KONCERTVIRKSOMHED STØTTES AF BLANDT ANDRE

A.P. MØLLER OG HUSTRU CHASTINE MC-KINNEY MØLLERS FOND TIL ALMENE FORMAAL
FONDATION CARIS

CARL NIELSEN OG ANNE MARIE CARL-NIELSENS LEGAT

AAGE OG JOHANNE LOUIS-HANSENS FOND

AUGUSTINUS FONDEN

BECKETT-FONDEN

WILHELM HANSEN FONDEN

LÉONIE SONNINGS MUSIKFOND

VENNEFORENINGEN FOR DR's KOR OG ORKESTRE

Chef for DR Koncerthuset, Den Levende Musik og P2 — Kim Bohr

Chef for DR Symfoniorkestret udvikling og drift — Jakob Holtzø

Repertoirechef — Tatjana Kandel

Produktionstilrettelægger — Karen Skriver Zarganis

Produktionsledere — Jakob Helmer Mørck, Anne Dueholm Jacobsen

Lydproducer — Thore Brinkmann

Musiktekniker — Mikkel Nymand

Redaktør — Helle Kristensen

Design — DR Design

Foto — Christian Rahbek Olsen

Tryk — Bording Danmark A/S